

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1736	Κυριακὴ Ε' Νηστειῶν (Μάρκ. 10,32-45) 1 Ἀπριλίου 2012	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ὁδὸς Γολγοθᾶ

«Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι» (Μάρκ. 10,45)

Η ζωὴ, ἀγαπητοί μου, ἡ ζωὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶνε τύπος καὶ ὑπογραμμός. Ἰδιαιτέρως οἱ **τελευταῖες ἡμέρες** του ἐπὶ τῆς γῆς. Ἔνα ἐπεισόδιο τῶν ἡμερῶν αὐτῶν διηγεῖται τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο, ποὺ συνέβη ἐνῶ ὁ Κύριος ἀνέβαινε μὲ τοὺς μαθητὰς του στὴν πρωτεύουσα τοῦ Ἰσραὴλ τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἀνέβαινε τελευταία φορά, γιὰ νὰ προσφέρῃ τὴν ὑψίστη θυσία *«ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας»* (θ. Λεϊτ. Μ. Βασ. καθαν.). Καθ' ὁδὸν προέβλεπε ὡς Θεὸς ὅλα ὅσα θὰ ὑπέφερε. Ἦταν συγκινημένος. Προσπαθοῦσε ν' ἀνυψώσῃ καὶ τοὺς μαθητὰς στὶς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματά του. Ἄλλ' αὐτοὶ **ἔμεναν ἀσυντόνιστοι**. Ἄλλα σκεπτόταν ὁ Κύριος, ἄλλα αὐτοί. Ὁ Κύριος σκεπτόταν τὴ θυσία, οἱ μαθηταὶ τὴ δόξα: ὁ Κύριος τὸ σταυρό, οἱ μαθηταὶ θρόνους. Naί, θρόνους ἐπιγεῖους. Φαντάζονταν ὅτι ὁ Χριστός, τώρα ποὺ θὰ ἔμπαινε στὰ Ἱεροσόλυμα, θὰ συνέτριβε τὶς λεγεῶνες τῶν Ῥωμαίων, θὰ κοινορτοποιοῦσε κάθε ἐμπόδιο, καὶ θ' ἀνακηρυσσόταν βασιλεὺς ποὺ θὰ τὸν περιστοιχίζαν στρατηγοί, πιδ ἔνδοξος ἀπ' τὸ Σολομώντα καὶ τὸ Δαυίδ. Τέτοια ἰδέα εἶχαν γιὰ τὸ Χριστό: γι' αὐτὸ τοὺς κατέλαβε ἐπιθυμία ἐπιγεῖου δόξης.

Δύο μάλιστα μαθηταί, **ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης** οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, ἔβαλαν τὴ μητέρα τους νὰ μεσολαβήσῃ γιὰ τὰ φιλόδοξα σχέδιά τους. Καὶ ἡ μάνα, πάντα πρόθυμη νὰ ἐξυπηρετῇ τὰ παιδιά της, ἦρθε στὸ Χριστό, ἔπεσε στὰ πόδια του καὶ τοῦ λέει: Διδάσκαλε, τώρα ποὺ θὰ γίνῃς βασιλιάς, σὲ παρακαλῶ νὰ δώσης τὶς πρώτες θέσεις στὰ παιδιά μου (βλ. Ματθ. 20,20 κ.ε.).

Τί παρανόησις! πόσο μακριὰ ἦταν ἀπὸ τὴ σκέψι τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ μάνα καὶ τὰ παιδιά ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ποὺ ἀγανάκτησαν γιὰ τὴν ἐκδήλωσι τῆς φιλοδοξίας! Ζητοῦσαν ἀπὸ τὸ Χριστό –γιὰ νὰ μιλήσουμε μὲ σύγχρονη γλῶσσα– νὰ τοὺς κἀνῃ ὑπουργοὺς καὶ ἀντιπροέδρους κυβερνήσεως, νὰ τοὺς δώσῃ χαρ-

τοφυλάκια. Οἱ μαθηταὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ σκέπτονταν κοσμικά, δὲν τοὺς εἶχε φωτίσει ἀκόμα τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο. Σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὁστοῦν ἐκ τῶν ὁστέων τοῦ λαοῦ τους, δὲν διέφεραν ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο κόσμον.

* * *

Οἱ ἄνθρωποι, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα, σὲ ὁποιαδήποτε ἐποχὴ κι ἂν ζοῦν, εἴτε στὴν περίοδο τῶν σπηλαίων εἴτε στοὺς κλασσικοὺς χρόνους τῶν προγόνων μας εἴτε στὴν ἐποχὴ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἴτε καὶ στὸν καιρὸ τῶν πυραύλων, παρ' ὅλη τὴν ἐξωτερικὴ διαφορά, μέσα τους ὅλοι κρύβουν ἓνα θηρίο φοβερῶτερο ἀπ' τὸ λιοντάρι καὶ τὴν τίγρι, θηρίο ποὺ ἂν δὲν τὸ ἐξοντώσουμε θὰ μᾶς διαλύσῃ – καὶ μᾶς διαλύει. Τὸ θηρίο αὐτό, ποὺ εἶνε ἡ πηγὴ τῆς ἀτομικῆς, τῆς οἰκογενειακῆς, τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς παγκοσμίου ἀθλιότητος, εἶνε μὲ μία λέξι **ὁ ἀνθρώπινος ἐγωισμός**, τὸ ἐγὼ τοῦ ἀνθρώπου.

Τί εἶνε αὐτὸ **τὸ ἐγὼ**; Νὰ σκέπτεσαι μόνο τὸν ἑαυτό σου, σὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἄλλος στὸν κόσμον: νὰ ἐπιδιώκῃς τὰ ἀτομικά καὶ οἰκογενειακά σου συμφέροντα, καὶ νὰ μὴν ἐνδιαφέρεσαι γιὰ τὴ μεγάλη οἰκογένεια ποὺ λέγεται ἔθνος - κοινωνία - ἀνθρωπότης. Ἄν ἀναλύσουμε τὸν ἐγωισμό, ἀπὸ τί ἀποτελεῖται; Ἄν τὸν βάλης στὸ πνευματικὸ χημεῖο ποὺ λέγεται Εὐαγγέλιο, ἡ ἀνάλυσις τοῦ ἐγωισμοῦ θὰ δεῖξῃ τρία στοιχεῖα. Εἶνε ἔρωτας - λύσσα γιὰ τρία πράγματα: γιὰ λεφτά, γιὰ σὰρκα καὶ γιὰ δόξα. Σ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς ἀπαίσιους κύκλους κινεῖται ἡ κοσμικὴ ζωὴ: ἢ τὰ πλούτη θὰ κυνηγᾷ ὁ ἄλλος, ἢ τοὺς αἰσχροὺς ἔρωτες, ἢ τὰ ἀξιώματα.

Βλέπει μόνο τὶς τιμές, τὴ λάμψι, τὶς ἀπολαβές, τὴ δύναμι: ὄχι τὶς συνέπειες, τὴν εὐθύνη, τὶς ὑποχρεώσεις. Γι' αὐτὸ χρησιμοποιεῖ κάθε θεμιτὸ ἢ ἀθέμιτο μέσον γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ σκοπὸ του. Ὁ ἐγωκεντρικὸς ἄνθρωπος εἶνε ἱκανὸς νὰ πατήσῃ ἀκόμα καὶ πάνω σὲ πτώματα.

Δέν συνειδητοποιεῖ τὴν ἀσημαντότητά του. Τί εἶνε αὐτὴ ἡ γῆ ποὺ κατοικοῦμε, μὲ ὅλα τὰ βασίλεια, τὰ πλούτη καὶ τὴ λαμπρότητά της; Ἔνας κόκκος ἄμμου μέσα στὸ ἄπειρο. Καὶ ὅμως κάποτε νόμιζαν, ὅτι ἡ γῆ εἶνε τὸ κέντρο γύρω ἀπ' τὸ ὁποῖο κινοῦνται ὅλα τὰ οὐράνια σώματα. Ὅπως λοιπὸν ἦταν λανθασμένη ἰδέα ὅτι ἡ γῆ εἶνε τὸ κέντρο τοῦ σύμπαντος, ἔτσι εἶνε πλάνη νὰ νομίζης κ' ἐσὺ ὅτι εἶσαι κάτι. Ὅσο ὠραία καὶ σπουδαία κι ἂν εἶσαι σὺ ἡ γυναίκα, ὅσο μεγάλος καὶ σοφὸς κι ἂν εἶσαι σὺ ὁ ἄντρας, ἀφοῦ ἡ γῆ εἶνε ἕνας κόκκος ἄμμου, τί εἶσαι σὺ μέσα σ' αὐτὸ τὸν κόκκο;...

«**Ἐγὼ εἶμι γῆ καὶ σποδός**», ἐγὼ εἶμαι χῶμα καὶ στάχτη, ψάλλουμε στὴν ἀκολουθία τῆς κηδεῖας, ποὺ εἶνε ἡ πιὸ μεγάλη φιλοσοφία τῆς ζωῆς. Ἡ Ἐκκλησία, μπροστὰ στὸ φέρετρο, ἀδιανοήτως ἂν μέσα σ' αὐτὸ εἶνε ὁ φτωχὸς ἢ ὁ πλούσιος ἢ ὁ βασιλιάς. Τὴν ἴδια ἀκολουθία ψάλλει σὲ ὅλους καὶ δὲν κολακεύει κανένα. Ἐκεῖ θρυμματίζεται ὁ ἐγωισμὸς. «**Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου βοῶντος**», θυμήθηκα λέει τὸν προφήτη ποὺ φωνάζει: «**Ἐγὼ εἶμι γῆ καὶ σποδός**» (Ἰὲν. 18,27). Αὐτὰ ὅμως ὁ ἐγωιστὴς δὲν τὰ σκέπτεται· θέλει τὸ ἄτομό του νὰ τὸ κἀνῃ ἄξονα, γύρω ἀπ' τὸν ὁποῖο νὰ κινοῦνται ὅλα.

Ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ κατηραμένου πάθους τῆς κενοδοξίας καὶ ὑπερηφανείας ἐστράφη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Μὲ τὰ λόγια, τὸ παράδειγμα καὶ μὲ τὸ σταυρὸ του ἄνοιξε **καινούργιο δρόμο** - νέα λεωφόρο καὶ κήρυξε μία ἀγία ἐπανάστασι κατὰ τοῦ ἐγωισμοῦ.

Ἐφερε ριζικὴ ἀλλαγὴ στὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Κατέβασε ἀπὸ τοὺς θρόνους καίσαρες καὶ ἀνέβασε ταπεινοὺς καὶ καταφρονημένους. Ὁ Χριστὸς δίδαξε ὅτι ἡ ζωὴ, τὰ λίγα χρόνια ποὺ ζοῦμε ἐδῶ, δὲν εἶνε θησαυρισμὸς, λεφτὰ καὶ καταθέσεις, δὲν εἶνε ἡδονὲς καὶ ἀπολαύσεις, δὲν εἶνε ἐκμετάλλευσις, βία καὶ τυραννία. Ἀλλὰ τί εἶνε; Ἄνοιξε τὸ εὐαγγέλιο σήμερα· **ἡ ζωὴ ἴσον ὑπηρετεῖν**, τὸ νὰ προσφέρῃς τὸν ἑαυτό σου στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἄλλου. Ὁ Χριστὸς δηλαδὴ ἀνέστρεψε τὴν πυραμίδα τοῦ κόσμου· πῆρε τὴν κορυφὴ καὶ τὴν ἔβαλε κάτω, πῆρε τὴ βᾶσι καὶ τὴν ὕψωσε ἐπάνω.

Εἶνε εὐκόλο νὰ ἀναστρέψῃς τὶς πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου ἢ τὸν Ὀλυμπο; Ἦ, αὐτὸ τὸ ἀναποδογύρισμα ἔκανε ὁ Χριστὸς καὶ αὐτὸ προτείνει τὸ Εὐαγγέλιο. Πῶς γίνεται αὐτό; Δὲν εἶνε εὐκόλο νὰ ξερριζωθῇ ὁ ἐγωισμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὅμως ὁ Χριστὸς τὸν ξερρίζωσε. Καὶ στὴ θέσι του τί ἔβαλε; Τὴν ἀγάπη, τὸ ὠραιότερο πρᾶγμα, τὴν εὐγενέστερη λέξι. Ἡ ζωὴ λοιπὸν εἶνε ὁδὸς ἀγάπης, ταπεινώσεως, αὐταπαρ-

νήσεως, διακονίας, θυσίας. Ἐσεῖς –ἐρωτῶ ἀλληγορικῶς– **σὲ ποιά ὁδὸ κατοικεῖτε;** Σύμφωνα μὲ τὸ Εὐαγγέλιο, ἄλλοι κατοικοῦν στὴν ὁδὸ τῆς φιλαργυρίας, ἄλλοι στὴν ὁδὸ τοῦ αἰσχροῦ ἔρωτος, ἄλλοι στὴν ὁδὸ τῆς κενοδοξίας, ἄλλοι... Φύγετε ἀπὸ τοὺς δρόμους αὐτοῦ· ἐλάτε νὰ κατοικήσουμε ὅλοι στὴν ὁδὸ τοῦ Γολγοθᾶ. Εἶνε βέβαια ἀνηφορικὴ καὶ δύσβατη, ἀλλ' αὐτὴ εἶνε ἡ εὐλογημένη ὁδὸς ποὺ πάτησε ὁ Χριστός, ποὺ ἀκολούθησαν οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ὄσιοι, καὶ ποὺ πρέπει νὰ βαδίσῃ κάθε Χριστιανός.

Καὶ γιὰ νὰ μὴ μιλάμε ἀφηρημένα, ἄς ποῦμε –μεταφράζοντας τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο– λίγα **συγκεκριμένα παραδείγματα**. Ἔνας ὁδοκαθαριστής, ποὺ δὲν τοῦ δίνει κανεὶς σημασία, προσφέρει μία ἀηδιστικὴ ἀλλ' ἀναγκαῖα ὑπηρεσία· ἂν λείψῃ αὐτός, χολέρα θὰ πέσῃ στὰ παλάτια. Ἔνας τέτοιος λοιπὸν σκουπιδιάρης, στὸ βασίλειο τοῦ Χριστοῦ, ἔχει μεγαλύτερη ἀξία ἀπὸ ἕνα κεφαλαιοκράτη τοκογλύφο. Στὸ βασίλειο τοῦ Χριστοῦ ἕνας ἐργάτης, ποὺ δουλεῖει στὸ ἐργοστάσιο, εἶνε πολὺ ἀνώτερος ἀπὸ ἕναν ἀνώτατο κρατικὸ ὑπάλληλο ποὺ βλέπει τοὺς ἀνθρώπους σὰν σκουπίδια. Στὸ βασίλειο τοῦ Χριστοῦ ἕνας χωριάτης, ποὺ σκάβει τὴ γῆ καὶ ποτίζει τὸ χωράφι μὲ τὸν ἰδρῶτα του, στέκεται πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸν ἐλεεινὸ ἐκεῖνο ἐπιστήμονα ποὺ ἔκλεισε τὰ βιβλία, παίξει τάβλι καὶ ξέρει μόνο νὰ λέῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός. Στὸ βασίλειο τοῦ Χριστοῦ μιὰ νοσοκόμος, ποὺ ξενυχτᾶ δίπλα σ' ἕναν ἄγνωστο ἄρρωστο, στέκεται πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὴν κυρία τῆς ἀριστοκρατίας ποὺ διασκεδάζει στὰ κέντρα. Στὸ βασίλειο τοῦ Χριστοῦ μιὰ μάνα, ποὺ δὲν ξέρει τί θὰ πῇ διασκεδάσει, ἀλλὰ κάθεται μέσ' στὸ σπῆτι ἀφωσιωμένη στὰ παιδιὰ της, στέκεται πιὸ ψηλὰ ἀπὸ μιὰ ἀρχόντισσα ποὺ χάσκει μπροστὰ στὶς βιτρίνες. Στὸ βασίλειο τοῦ Χριστοῦ μιὰ πόρνη, ἕνα κουρέλι τοῦ διαβόλου –ὅπως ἦταν ἡ ὁσία Μαρία ἢ Αἰγυπτία ποὺ ἐορτάζουμε σήμερα– ποὺ μετανόησε καὶ ἔκλαψε μπροστὰ στὸ Θεό, εἶνε πιὸ ψηλὰ ἀπὸ μιὰ βασίλισσα.

* * *

Αὐτὸ εἶνε, ἀγαπητοί μου, σὲ σύγχρονη «μετάφρασι» τὸ ἱερὸ καὶ ἅγιο εὐαγγέλιο. Θέλετε λοιπὸν δόξα, διάκρισι, μεγαλεῖο; Βαδίζετε ἐμπρός! Δὲν ἀκοῦτε; αὐτιά δὲν ἔχετε; καρδιὰ δὲν ἔχετε; Ἀφήστε τὴν ὁδὸ τῆς ἀπωλείας, φύγετε ἀπὸ τὴν ὁδὸ τῆς ἀπάτης, τὴν ὁδὸ τῆς ματαιότητος. Σαλπίζουν σάλπιγγες. Βαδίστε ὅλοι, ἄντρες - γυναῖκες, μικροὶ - μεγάλοι, τὴν ὁδὸ τοῦ Γολγοθᾶ, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στὴν Ἀνάστασι καὶ στὴ δόξα· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**